

info@rivm.nl ma 24 feb. 18:49

aan mij

Beste Mart,

Hartelijk dank voor je e-mail. Je e-mail heeft als kenmerknummer: M2002 3075.

Bedankt voor je vraag. Het is inderdaad niet heel duidelijk of menselijke uitwerpselen gebruikt mogen worden in volkstuinjes; er is namelijk geen regelgeving voor. Menselijke uitwerpselen mogen niet gebruikt worden voor de handel (je mag uitwerpselen dus niet composteren en verkopen) en het mag niet worden toegepast in de landbouw (er zijn allerlei wetten, niet heel gemakkelijk te lezen: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2007-251.html>).

Er zijn echter wel een aantal aandachtspunten:

- Mogelijk kan de gemeente of de grondeigenaar wel eisen stellen. Dit zou je moeten navragen.
- Er zou veiligheidshalve alleen urine gebruikt moeten worden van mensen die geen medicijnen of hormonen gebruiken (<https://www.wur.nl/nl/project/Menselijke-urine-als-meststof.htm>)
- Voor veilig gebruik van urine wordt aangeraden deze een half jaar op te slaan en daarna verdund worden toegepast (<https://www.saniwijzer.nl/oplossingen/het-buitengebied/individuele-woningen/urine-als-meststof>)
- Houd er rekening mee dat er potentiële ziekteverwekkers in de urine kunnen zitten. Deze kunnen mogelijk verwijderd worden door de urine te fermenteren (<https://www.wur.nl/nl/project/Menselijke-urine-als-meststof.htm>)

Andere informatie:

- Er is een rapport verschenen over gebruik van urine in de landbouw (in 2008): https://www.saniwijzer.nl/media/stowa_saniwijzer_v2/org/1/documents/algemeen/toepassing_smogelijkheden_urine_in_de_landbouw_-_stowa.pdf
- Daarnaast zijn er projecten om meststoffen te winnen uit urine en fecaliën <https://www.agv.nl/onze-taken/klimaatproblemen-aanpakken/struviet-uit-urine/>
<https://www.wecf.eu/nederland/nieuws/2013/wereldtoilettag-2013.php>
<https://www.volkskrant.nl/economie/een-plas-doen-voor-de-mest~b14645b3/>
- Door de STOWA is ook een studie uitgevoerd naar de kwaliteit van struviet uit rioolwater: <https://www.stowa.nl/sites/default/files/assets/PUBLICATIES/Publicaties%202015/STOWA%202015-34.pdf>

Hierin staat o.a.:

- Het gebruik van struviet uit rioolwaterzuiveringsinstallaties als meststof is sinds 27 februari 2015 onder voorwaarden toegelaten.
- Het betrof een beperkt onderzoek
- Zowel de ruwe als de opgeschoonde struvietmonsters voldoen wat betreft zware metalen en organische microverontreinigingen aan de mestwetgeving.
- Er zijn SSRC (indicator voor o.a. protozoa) aangetroffen in de ruwe en opgeschoonde monsters in gehalten die bij inname van 1 g infecties (darmklachten, diarree) kunnen veroorzaken. De gehalten zijn overeenkomstig (ruwe monsters) of lager (opgeschoonde monsters) dan de gehalten Cryptosporidium (waarvan SSRC een indicator is) in kalvermest
- Er is ook een onderzoek gedaan naar de potentie van struviet in de landbouw:
<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2016/10/Potentie%20struviet%20voor%20de%20Nederlandse%20landbouw.pdf>
- En er ligt een advies van de CDM over opname van struviet in de Meststoffenwet:
<https://edepot.wur.nl/262471>

Ik hoop dat ik hier je vraag mee heb beantwoord.

RIVM Infopunt

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
Telefoon: 030-2749111
E-mail: info@rivm.nl
Website: www.rivm.nl